

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд
за даване на образователната и научна степен „доктор“

Автор на дисертационния труд: к-н лейт. Тодор Димов Коритаров

Тема на дисертационния труд: Критерии за оценка на ефективността на корабоплавателни дейности

Изготвил становището: проф. д-р инж. Димитър Йорданов
Димитракиев, ВВМУ „Н.Й. Вапцаров“ - Варна

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем

Корабоплавателните дейности са съществена част от морската индустрия, която е наложила своето влияние върху развитието на всяка икономическа дейност. Морският транспорт е едно от средствата, които осигуряват ценово ефективен начин за транспорт на големи количества товар навсякъде по света и точно този основен фактор е направил възможен прогреса.

Корабните компании оперират във високо конкурентна среда, което налага необходимостта управлението на компанията да осигури стабилно и устойчиво във времето развитие. Тази цел може да бъде постигната като в инструментариума подпомагащ вземането на оперативни решения се използват актуални критерии и показатели отразяващи реално ефективността на извършваните корабоплавателни дейности.

Актуалността на темата на дисертационния труд е реална и конкретно обоснована.

2. Познава ли дисертантът състоянието на проблема?

Литературният обзор за целите на дисертацията обхваща 149 източника, от които преобладават чуждестранните. По-голямата част са от ползваната литература е от последните 10 години. Тя е подбрана целесъобразно и съответства на темата на дисертацията. Цитирани са световноизвестни и актуални литературни източници, посветени на изследваната проблематика в

дисертацията. Извършеният широк и задълбочен анализ на посочената литература разкрива международният характер на разглежданите проблеми. Ясно е очертана тенденцията за бърз темп в промяната и развитието на технологиите в областта на корабоплаването. Обоснована е необходимостта от контролиране на риска, свързан с динамичния ход на корабоплавателните дейности, както и реалната нужда от разработването и внедряването в практиката на конкретни и стабилни критерии за оценка на ефективността при експлоатацията на кораба по време на рейса.

3. Избраната методика на изследване може ли да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд?

Методологията на изследването е насочена към разрешаване на поставените цел и задачи и включва богатство от методи:

1. Комплексни надеждности изследвания като техническо средство.
2. Методи за изграждане на детерминирани и статистически модели на процесите.
3. Корелационен анализ на данни. Линейна корелация.
4. Регресионен анализ на данни.
5. Оценка, прогнозиране и управление на риска.
6. Разпознаване на сигнали и образи.
7. Изследване на процеси и операции в корабоплаването.
8. Структурен анализ на системи за управление.
9. Анализ на логически функции.
10. Общи и специфични методи за управление на движението на кораба.

Добрата постановка на изследваната проблематика и приложените методи, гарантира валидността на получените резултати.

4. В какво се заключават научните или научно–приложните приноси на дисертационния труд?

Декларираните приноси са насочени към решаване на проблеми с научно–приложен характер, като с прилагане на съответните изследователски методи

творчески ги развиват. Приносите могат да се обобщят в следните две основни групи:

I. Научно-приложни приноси:

1.1 Разработен и апробиран е подход за оценка и управление на риска при експлоатация на корабите в неспецификационни и извън проектни условия.

1.2 Предложена е процедура за приемане на предварителни решения и действия за намаление на риска чрез реконструкция и модернизация.

1.3 Разработен е подход за избор на най-вероятното управляващо действие при голям брой на алтернативи, възникващи в процесите на експлоатация на корабоплавателни дейности.

1.4 Разработен е логически вероятностен подход за оценка на ефективността на програмите и действията по управление на кораба и включването на парциалните критерии към общата схема за оценка на ефективността.

1.5 Разработен е набор от формули за оценка и по-ясно количествено определяне на ефективността на концепцията за E-навигация.

1.6 Разработен е подход за оценка на икономическата ефективност на елементи от морския бизнес чрез включване на общи и локални критерии.

1.7 Разработен и апробиран е калкулатор за пресмятане и графично визуализиране на стойностите на тайм-чартърният еквивалент при различни варианти на експлоатация на кораба, който е управленски инструмент служещ за взимане на обосновани управленски решения в оперативна среда от страна на мениджмънта на корабните оператори и брокери.

II. Приложни приноси:

2.1 Получени са реални данни за авариите и катастрофите на корабите за ограничен и смесен режим на плаване след тяхната конверсия, приватизация, реконструкция и модернизация. На тази основа е разработена база данни за идентификация на опасностите при плаване на корабите след получаване на нов клас и смяна на района на плаване.

2.2 Разработени са практически приложими процедури за анализ и управление на риска от пречупване на корпусите на корабите тип „река-море“.

2.3 Разработени са практически приложими рискови матрици и процедури за управление на риска на речни самоходни и несамоходни кораби, плаващи в системата „Дунав-Майн-Рейн“ и в „Големия европейски плавателен пръстен“.

2.4 Разработени са реално работещи процедури за избор на най-вероятните алтернативи при управление на движението на кораба.

2.5 Разработен и апробиран е логически алгоритъм за формализация на действията по управление на кораба.

2.6 Направен е системен анализ на задачите, техническите средства и техните функции при управлението на движението на кораба.

2.7 Разработени са процедури и системи за определяне на факторите влияещи върху пазарният профил и възвръщаемостта от дейността на кораба.

2.8 Учебно методични приноси, свеждащи се до въвеждане на част от получените резултати в учебния материал по дисциплината „Морско дело“.

5. Резултатите от дисертационния труд използвани ли са вече в научната и социалната практика?

Резултатите представляват значително богатство по разнообразие. Развити са конкретни приложими в практиката критерии за оценка на ефективността на корабоплавателни дейности, които могат да бъдат обособени в три основни групи – критерии оценяващи експлоатационно-техническия аспект при оперирането на кораба, критерии отнасящи се до влиянието на човешкия и организационен фактор, както и критерии оценяващи ефективността във финансов аспект при експлоатацията на кораба по време на рейса. За получаването на конкретните резултати докторантът е работил в тясно сътрудничество със специалисти от научното направление, което се доказва и от приложените референции към дисертационния труд:

- Референция от г-н Ангел Забуртов – Генерален директор на ДП „Пристанищна инфраструктура”

- Референция от КДП Живко Христакев Петров – Изпълнителен директор на ИА „Морска администрация”.

В представените документи научно-изследователската и развойна дейност на капитан-лейтенант асистент Тодор Димов Коритаров се оценява заслужено високо.

6. Мотивирани препоръки за бъдещо използване на научно-приложните приноси

Представената дисертация е един завършен, методично изработен изследователски труд с научно-приложна стойност. Актуалността на разработваната тема, високото ниво, качеството и мащабността на получените резултати заслужават висока оценка. Препоръчвам на младият учен да продължи и в бъдеще да обогатява своят научно-изследователски потенциал. Това може да се реализира при непосредствения му професионален контакт с представители от държавните организации и бизнеса, свързани с корабоплавателните дейности.

7. Заключение

В дисертационният труд са разкрити множество критерии и фактори за оценка на ефективността на корабоплавателните дейности, които са реално приложими в практиката и имат важно значение за мениджмънта в корабните компании. Това ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на к-н лейт. ас. Тодор Димов Коритаров образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

07.06.2017 г.
гр. Варна

Разработил становището:.....
(проф. д-р инж. *Димитър Димитракиев*)